

ACC. N:R M. 9639 : 1-6.

Landskap: Halland

Upptecknat av: Ebba Ebbesson

Härad: Hög

Adress: Ekolid, Hov

Socken: Östra Klareup

Berättat av: f.d. Amb. Jens Johansson

Uppteckningsår: 1945

Född år 1838, Simmetköv Östra Klareup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Simmetkövs prydnad

L. u. F. 49

ACC. N:R M. 9639:1-6.

Landskap: Halland

Upptecknat av: Ebba Ebbesson

Härad: Hög

Adress: Ekolid, Åov

Socken: Östra Flarup

Berättat av: f.d. Amb. Frans Johansson

Uppteckningsår: 1945

Född år 1838, Hemmetlov Östra Flarup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hemmet's prydnad

L. u. F. 49.

Lörning

I min Sagesmans hem i Södra Halland brukades de på vintern och sommaren löva stugan till söndagarna eller andra högtidliga tillfällen. Funt bäggarna spändes snöen eller smäckra rep, innanför dem ströks lövuskor ner, det var mestadels sakligen björpis, men även andra sorters lövuskor användes. I den öppna spisen ställdes stora grenar och på hällen ströddes löv eller mindre kvistar. Golvet bestroddes med repat enris och blandat med löv, ganska tätt. Till julen betäcktes golvet med halm, aldeles tätt, det skulle bara strig väl uppjord, råghalm, så kallad långhalm. Halmen lades ovan på varann, lag efter lag, så att inte teppen eller den spetsiga östra delen på halmen syntes.

Till varje högtidskväll, Julkvällen
Nyårskvällen och Trettondagskvällen, togs den
gamla halmen ut och ny lades på istäl-
let. Den 13 januari bruket bar Julen slut
och halmen såväl som annat som varit
uppe till jul togs ner. Till varje högtid
skurades golvet ejert bar det till var-
dags bestrött med sand. Mattor användes
inga, endast i ~~hitta~~ fålmående hem an-
vändes hemvävda halmmattor först på
senare år började det användas kasmattor
Laggränder. Där bäggarna var av beäder
boro de målade, med bottenfärg eller
oliefärg. Stenvägar bora kappade och
kalkstrukena. Till jul och andra större
hängdes upp vita bädda stycken med
flätad frans ned till kallad "träer"
De hängdes runt bäggarna uppe vid

talet och på bjälkarna. Enkla färbor med bibliska motiv eller något skämt stycke hängde på väggarna dagligt. Tapeter användes inte, först på 1700-talet börjades att även i de enklare hemmen klästra billiga tapeter på väggarna. Där väggarna voro kalkreppade var det ganska fört Boords-skäpprydnader. Vid festliga tillfällen lades en bit duk på bordet någon särskild prydnad gagnades inte annat än att dukades med porslin, de som hade dylikt. Till vardagsbruk användes trä eller lerkärl. Hadde man några vackra kruor eller koppor ställdes de på skåpen som prydnader, även vackert utskurna trästicker användes till skäpprydnader. Det fanns också vackra kärl, fat och kruor av lera som ställdes upp på skåpen.

Spisar Det var mest stora murade öf-
fna spisar som användes, de som hade
röd böjade somningom använda järn-
ugnar s. k. sättnugnar vilka eldades utifrån.
Belysningen utgjordes mest av en liten
känslampa som stod på en träställning.
Även stöptes ljus av talg, mest vanligt
var dock kändlampor.

Blommor såltes in om somrarna i kruor
eller burkar, blomsterälskare odlade kratt-
växter i gamla spruckna kruor eller kasera-
de bleckburkar, om de inte hade råd att
köpa lerkrukor. Skryten *Chrysanthemum* pelar
gonior till följd blomma boro de mest vanliga.
Steklingar tiggdes eller stals, det ansågs
vara mest till med skott man kunde rap-
pa till sig utan att någon såg det, i
alla fall skulle man inte tacka för ett skott
men man kunde säga något ihället om det var bara en knapp

"Halvkrona" som brukades hänges upp om jul.
På hösten innan säden höstades blockades undan
vackra halvkronan hälsat av bete eller råg de blev
tuddes ihop och lades försiktigt undan så att de
inte brötos. Till varje krona klipptes $1\frac{1}{2}$ lika långa
strån, till stora halvkronan omkring $\frac{1}{2}$ dm långa
framsidan av kronan har utseend sil-
nande vidstående figor. Genom
stråna träs en fin ullgarnstråd och
vid varje bammansättning göres en
rosett av rött garn, tyg eller silkeflapper.
I varje hörn hänges en mindre krona lik
den stora endast i mindre format. Till den
äro stråna 10 a $1\frac{1}{2}$ cm långa till de små kro-
nerna går $1\frac{1}{2}$ strån och till den stora $1\frac{1}{2}$. Det
hänges en krona i varje hörn och en i mitten
den stora kronan. Kronan hänges upp i ett
hästspår taget ur spånben för att den ska smöras
Med försigtighet kan den gömmas är efter är.

